

Titel: Trine Trold og Lars Larve

Tema: Venskab, forskelligheder, at gå på kompromis
Fag: Dansk
Målgruppe: 0.-1. klasse

Data om læremidlet: E-bog
Forfatter: Josefine Ottesen
Illustreret af Naja Schønemann
Høst & Søn/Rosinante & Co, 2012

Bogen om Trine Trold og Lars Larve er en billedbog til højtlesning. Den er næsten udelukkende skrevet i korte hovedsætninger med kun få to-lede sætninger. Til bogen er der tilknyttet en hjemmeside - www.legelæsning.dk - hvor der findes forskellige materialer til bogen. Se yderligere beskrivelse under supplerende materiale nederst i denne vejledning.

Denne vejledning giver et overblik over det pædagogiske overlay til e-bogen "Trine Trold og Lars Larve". Det pædagogiske overlay kan bookes sammen med e-bogen. Overlayet giver god mulighed for at arbejde med bogen som dialogisk oplæsning og med fortolkning.

Faglig relevans/kompetenceområder

Det pædagogiske overlay retter sig mod:

Børnehaveklassen: Kompetenceområdet sprog med fokus på fortælling og sproglig bevidsthed.

Første klasse: Kompetenceområdet fortolkning med fokus på oplevelse, indlevelse og undersøgelse.

I dialogisk oplæsning stiller underviseren spørgsmål før, under og efter læsning af en billedbog, engagerer og udfordrer elever til at udvikle deres sproglige kompetencer. Her skaber underviseren via dialogisk oplæsning et sproglig samspil med eleverne. Et vigtigt princip ved den dialogiske oplæsning er, at teksten læses flere gange, optimalt tre gange, og at eleverne inddrages aktivt i oplæsningen via genfortælling, arbejde med udvalgte ord og samtaler om elevernes oplevelse af bogens indhold. Underviseren har inden oplæsningen læst bogen og forberedt det sprog- og litteraturpædagogiske arbejde i tilknytning til oplæsningen.

Overlayets konkrete udformning og indhold

Overlayets opgaver fordeler sig i litteraturarbejdets traditionelle tre faser, herunder før-, under- og efterlæsning.

Før du læser:

- Se på bogens forside - hjælp hinanden med at læse navnet på titlen, forfatter og illustratør.
- Tal evt. om, hvorvidt eleverne har fået læst andet højt af Josefine Ottesen.
- Bogen åbnes og siderne bladres langsomt igennem, mens eleverne er helt stille ca. 2-3 min.

- Eleverne samtaler i makkerpar og kommer ind på, hvad de tror, bogen handler om.
- Herefter siger underviseren ordet "VENSKAB" og eleverne kommer med deres bud på, hvilke egenskaber en god ven indeholder f.eks. én, man kan stole på, én man kan grine med og én, der hjælper og er sød.

Ud fra billedbogens samlede tekst udvælges der 10 "gode" ord. Formålet er at støtte eleverne i særlig grad i tilegnelsen af netop de ord, og ordene vælges fra forskellige ordklasser. Hvis ordene ikke umiddelbart kan vises eller visualiseres ved hjælp af illustrationerne, kan det anbefales at lade eleverne forklare ordbetydninger for hinanden. Forklaringerne vil have langt større værdi for den elev, der får forklaret, end hvis underviseren forklarer. Underviseren følger dog op på ordforklaringen og sikrer sig således, at eleverne har forstået ordene korrekt.
F.eks. trolde, larve, hule, kapsel, køje, fyger, pyt, anemoner, hylster og en skal.

Under læsningen:

Beskrivelse til overlay: Ord og sætninger, der er markeret med gul, beskriver de mange forskelligartede følelses tilstande, som Trine befinder sig i. Lav evt. en aktivitet, hvor eleverne bruger deres egne kroppe og stemmer til at udtrykke vrede, stampe i gulvet, tøven, lokker, rusker m.fl. Se flere i overlayet.

Læs bogen højt

1. Var der noget, du godt kunne lide i bogen?
2. Var der noget, du ikke kunne lide ved bogen?
3. Var der noget, der undrede dig?
4. Var der ord, som du ikke forstod?

Samtale om illustrationer. Tal f.eks. om pudsige detaljer i illustrationerne, herunder de mange genstande, som både Trine og Lars sætter stor pris på.

Anden gang bogen læses evt. dagen efter:

Denne gang samtales der om handlingen undervejs? Hvem er med i bogen? Hvad er deres forhold til hinanden?

Læg mærke til Lars Larves rim og remser. Hvad gør de ved Trine Trolde? og dig?

Tredje gang bogen læses, samtales der om:

1. Var der noget, du kom til at tænke på, som minder dig om andre bøger eller film?
2. Var der noget, som du kan genkende fra dig selv/fra dit eget liv? (Få en god dialog om at gå på kompromis i venskaber).

Efter du har læst:

Hvornår oplever du, Trine Trolde være en god ven?
Hvornår oplever du, at Lars Larve er en god ven?
Kunne Trine Trolde og Lars Larve have løst deres problemer på andre måder?
Kender I andre fortællinger, hvor børn eller dyr løser problemer? (f.eks. Pippi Langstrømpe, Bamse og Kylling)

På bogens hjemmeside kan der printes sort-hvide tegninger ud af Trine Trold og Lars Larve. Disse kan:

1. Farvelægges og klippes ud, hvorefter de kan anvendes i en fortælleleg som papdukke.
2. Printes ud, sættes på en planche i A2-størrelse, hvorefter eleverne kan farvelægge tegninger og skrive ord, der passer på Trine og Lars ift. venskab.

På hjemmesiden findes der også bogstavspil, alfabetsang og stavespil, som er interaktive. Lav evt. fælles i klassen.

Rim & remser:

Lad eleverne lære nogle af rim og remserne udenad evt. i små grupper, hvorefter de kan hviske, sige, synge eller råbe dem for hinanden. Brug også papfigurerne, hvor Trine udtrykker sin vrede, mens Lars får det gode humør frem i Trine ved at bruge rim og remser.

Supplerende materialer

Hjemmeside til bogen: <http://www.legelaesning.dk/>

Vejledning til bogen: <http://www.legelaesning.dk/#til-de-voksne>

Bogstavesange til bogen: <http://www.legelaesning.dk/#bogstav-sang>

Interaktiv opgave - *Stav et ord*: <http://www.legelaesning.dk/#stav-et-ord>

Interaktiv opgave - *Alfabetspil*: <http://www.legelaesning.dk/#alfabet-spil>

YouTube: Hør Josefine Ottesen fortælle om bogen
<https://www.youtube.com/watch?v=Qv-iHzE0epM>

Inspiration til sprogkuffert:
http://www.legelaesning.dk/downloads/legelaesning_kuffert.pdf

Følgende er forslag til supplerende materialer, der kan lånes på dit lokale CFU.

Materialekasse til dialogisk oplæsning vedr. venskab og mobning:
<http://mitCFU.dk/Inkyauf>

Inspiration til bøger om venskab: <http://mitCFU.dk/Inkyauq>

Inspiration til film om venskab: <http://mitCFU.dk/Inkyauy>

Inspiration til TV-programmer om venskab: <http://mitCFU.dk/Inkyaua>